

SLOVENECE

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Računa
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrške 26.571,
bozn.-horo. št. 7583. — Upravišškega telefona št. 50.

Manifest Narodnega Veča.

Konec funkcije Narodnega Veča. Predsedstvo vodi upravne posle do konstituante. Jugoslavija pod Karađordjeviči.

Belgrad, 6. decembra. Predsedstvo Narodnega Veča Slovencev, Hrvatov in Srbov razglasi sledeče:

Na podlagi sklepa Osrednjega odbora Narodnega Veča z dne 24. novembra 1918 je proklamiralo posebno odposlanstvo Narodnega Veča dne 1. decembra 1918, ob 8. uri zvečer v svečani adresi na prestolonaslednika Aleksandra zedinjenje celokupnega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov v edinstveno jugoslovansko državo pod vladu kralja Petra I., odnosno prestolonaslednika Aleksandra kot regenta.

V novi državi se mora takoj organizirati ministrstvo za vse veje javne uprave, sestaviti skupno narodno predstavništvo kot previzorna legislativa, ki ostane v veljavi do konstituante. Dokler se ne skliče konstituanta, ostanejo v veljavi vse dosedanje pokrajinske vlade, v kolikor poedini resorti ne prekoračajo edinstvene kompetence. Prestolonaslednik je prevzel v svojem svečanem prestolnem odgovoru regentstvo in bo sestavil edinstveno vladu.

S tem aktom je prenehala funkcija Narodnega Veča kot vrhovne suverene oblasti države SHS na teritoriju bivše Avstrije-Ogrske.

S sestavo ministrstva bo prenehala tudi administrativna funkcija Narodnega Veča, ki jo bo vodilo predsedstvo Narodnega Veča v sporazumu s srbsko vladu.

Z dne 1. decembra 1918 tvori celokupni naš narod slovensko-hrvatsko-srbsko edinstveno državo pod regentstvom njegovega kraljevega veličanstva prestolonaslednika Aleksandra.

V Belgradu, 3. decembra 1918.

Za predsedstvo Narodnega Veča:

Dr. A. Pavelić, I. r.

Svetozar Pribičević, I. r.

General Pešić, I. r.

Stare Srbije ni več, ni več slovenskega, hrvatskega in srbskega ozemlja, ampak danes imamo čisto novo slovensko-hrvatsko-srbsko edinstveno državno obliko, katero je tako adresa odposlancev Narodnega Veča, kakor tudi prestolonaslednik Aleksander v svojem prestolnem odgovoru označil pod imenom Jugoslavija.

In ta edinstvena Jugoslavija bo obsegala vse dele našega združenega troimenega naroda od Soče do Vardarja. Mogoče bo že jutri sestavljeno skupno ministrstvo za vso našo jugoslovansko državo,

ki bo skupaj z regentom pisalo naši skupni svobodni domovini novo bodočnost. Konstituanta bo pa seveda definitivno določila končno obliko vladavine. Jasno je, da mora biti naša državna ustava osnovana — v smislu odločnih zahtev našega ljudstva, ki hoče najširšega sodelovanja pri vladbi in določanju usode svoji državi — na najširšem demokratičnem in parlamentarnem temelju. Država namreč, ki je bila osnovana v boju za svobodo in demokracijo, more obstati le na teh dveh temeljih. Kdor bi hotel izpodmakniti to dvoje ter omejevati komaj s krvjo odkupljeno svobodo in gaziti demokracijo, ruši temelje svobodne domovine.

1. december 1918 je zgodovinski dan. Tega dne je združitev v enotno novo jugoslovansko državo postala dejstvo. In tako stopimo Jugoslavi in združeni pred mirovni kongres, ki se sestane v Versaillesu dne 21. decembra, kjer bomo branili svoja prava, svojo neodvisnost in nedotakljivost ozemlja, kjer prebivajo Jugoslavi; branili predvsem proti nenasitnemu italijanskemu imperializmu, ki nam hoče iztrgati najlepše dele.

Regent Aleksander odpotuje v Pariz, da se tam sestane z Wilsonom in drugimi državniki entente.

Zedinjenje je bilo nujno potrebno, ker čas hiti in stojimo pred važnimi dogodki. Izvršiti se je moralo, da nas dogodki ne prehitijo. Wilson pride v Evropo in obišče še pred konferenco Rim. Ni nobenega dvoma, da bo jugoslovansko vprašanje stalo pri razgovorih v Rimu v ospredju.

S proglasom skupne jugoslovanske države in sestavo skupnega ministrstva preneha funkcija Narodnega Veča kot vrhovne državne oblasti za bivše avstrijsko-ogrsko ozemlje. Le predsedstvo Narodnega Veča bo vodilo dalje administrativne posle v sporazumu s srbsko vladu, dokler se ne sestane konstituanta. Predsednik dr. Korošec ostane v ta namen v Belgradu.

Istotako ostanejo na svojih mestih dosedanje pokrajinske narodne vlade, dokler se ne določi definitivno oblika države. Sploh pa bo enotna-nova država kljub centralističnemu sistemu osigurala posameznim delom avtonomijo.

Imamo Jugoslavijo pod regentom Aleksandrom. Dolžnost vseh je, da delamo v prosep naše skupne nove države, katero najiskrenejše pozdravljamo, po načelih pravične in široke demokracije!

Odhod delegatov iz Belgrada.

Belgrad, 6. dec. Delegati se bodo jutri zjutraj s posebnim vlakom odpeljali v Zagreb, kamor prispejo ob 4. uri 26 minut popoldne. V Belgradu ostanejo predsednik dr. Korošec, dr. Sunarić in dr. Šimrak s svojo pisarno.

Bosenski delegati potujejo domov.

Belgrad, 6. decembra. Bosenski delegati Narodnega veča odpotujejo jutri iz Belgrada preko Broda v Sarajevo.

Črnogorski metropolit kralju Petru.

Belgrad, 6. decembra. Črnogorski metropolit Mitrofan je postal kralju Petru sledeči pozdrav: V historičnem času našega ujedinjenja z bratsko Srbijo pod močnim žezlom Vašega Veličanstva polni sreče in veselja od svoje strani in od podrejene mi duhovščine najsrčnejše častitam in prosim Vsemogočnega, da Vas in Vaše vzvišeno delo poživi Bog še veliko let.

Priskit entente na Italijo.

Ženeva, 6. decembra. Prihodnja konferenca državnikov entente se vrši 17. decembra v

Parizu. Mislijo, da bo do tega roka mogoče najti modus vivendi v italijansko-jugoslovanskem sporu. Odločen nastop srbskih državnikov, posebno pa princa Aleksandra, v tem vprašanju, je spodbudilo entento, da je Italijo prisilila, da zavzame zmerno stališče v tem sporu.

Francoski list na Reki.

Reka, 6. dec. Te dni bo izšla prva številka francoskega lista »L'Echo Adriatique«. Urednik lista je Francoz, toda zastopal bo naše jugoslovanske interese. Tiskal se bo list v umetniški tiskarni »Miriam«, hiša dobrega tiska. Financirala bo list Hrvatska banka za Primorje. Francoski častniki in sam francoski admiral hodi v tiskarno »Miriam« in pospešuje podjetje.

Dubrovnik, Reko in Kotor zasedejo srbske in francoske čete.

Ženeva, 6. decembra. »Tempsu« poroča, da je vrhovno poveljstvo ententinih čet določilo, da morajo tvoriti posadke v Dubrovniku, na Reki in v Kotoru na polovico francoske, na polovico srbske čete.

Nasilstva Italijanov na Reki.

Bakar, 6. decembra. Nasilstva Italijanov na Reki še vedno trajajo. Z Reke ne sme nobeden odpotovati brez dovoljenja italijanskih vojaških oblasti in italijanskega narodnega sveta. Potnike iz agreba zapirajo. Internacije so na dnevnem redu.

Boljševiki v Zagrebu.

Zagreb, 7. decembra. Konstatiralo se je, da so večeraj vojniki, ki so uprizorili izgrede na Jelačićevem trgu, bili večji del pijani. Dobili so vino in cigarete od nepoznatih oseb. Preiskava je došla, da so nameravali oropati privatne hiše in trgovine.

Kdo so krivci zagrebskih izgrediv?

Zagreb, 7. decembra. V zvezi z večerajšnjimi dogodki so pripeljali pred predsedništvo Narodnega veča in zaslišali dr. Aleksandra Horvata, dr. Ivica Franka in urednika bivše »Hrvatske« Zvonimira Vučkovića.

V Zagrebu mir.

Zagreb, 6. decembra. (Lj. k. u.) Ponoči se mir in red nista kalila. Danes ima mesto zopet popolnoma normalno lice.

Radićevo glasilo ustavljeno.

Zagreb, 7. decembra. Poverjenik za javno varnost v Zagrebu dr. Angjelinović je ustavil glasilo Radićeve seljaške stranke »Doms«.

Radić v Pragi.

Praga, 6. decembra. Poslanec Radić je došel v Prago. V »Narodnih Listih« je podal izjavo, da ni v nikakvi zvezi z vojaškim komplotom na Hrvatskem. Jugoslovanska akademična omladina v Pragi ga je pozvala, naj se umakne iz javnega življenja na Hrvatskem.

Spopadi med Hrvati in Lahi na Hvaru.

Split, 6. dec. Na otoku Hvaru je prišlo do spopada med italijanskimi četami in domačim prebivalstvom. Trije so ranjeni, eden Italijan je mrtev. Proglašen je preki sod.

Plovba med Reko in Trstom.

Bakar, 6. decembra. Ladje bodo pričele pluti s kapitanom italijanske narodnosti. Posadko so vzeli iz naše vojne mornarice. To velja za plovbo Reka—Trst.

Italijani proslavljajo 30. dan okupacije.

Zagreb, 6. decembra. Tukajšnja radio-televizijska postaja je prejela danes vest »Agenzie Stefania«, da je v Trstu na svečani način proslavljen 30. dan italijanske okupacije. Te svečanosti so se udeležili zastopniki vseh mest iz Istre in mesta Reke. Dovož žita in drugih živil v Trst je znatno dvignil moralno in materialno stanje prebivalstva.

Lahi hočejo naše kraje obdržati?

Reka, 6. decembra. »Corriere della sera« piše, da drže Italijani naše kraje zaselite na temelju prava krvi, zgodovine, kulture, geografije in prava zmagovalca.

5700 ton žita za Dalmacijo.

Belgrad, 6. decembra. Iz Soluna so pripeljali na Reko 5700 ton žita za srbsko vojsko. Vrhovno poveljstvo srbske vojske je sklenilo, da se to žito z Reke prepele v Dalmacijo in razdeli med tamošnje stradajoče prebivalstvo.

Mažari proglasili preki sod v Medmurju.

Varaždin, 6. decembra. Poverjenik mažarske vlade je poslal danes odboru Narodnega veča v Varaždinu brzojavko, v kateri sporoča, da je za Medmurje proglašen preki sod, in sicer zato, ker je v nevarnosti železniska proga Pragersko-Velika Kaniža.

Izza dobe starih avstrijskih vojaških nasilstev.

Zagreb, 6. decembra. Objavljen je spis bivšega avstrijsko-ogrskega vojnega poveljnika v Zagrebu generala Scheuera, naslovljen na bana, v katerem se zahteva omejitev osebne svobode sumljivih oseb dr. Lorkovića, Toneta Schlegla, urednika »Agramer Tagblatt«, književnika Ljube Babić-Gjalskega, dr. Magdića, župana v Varaždinu, in kanonika Broze v Ogulinu.

Inserati.

Enostopna petstvarica (30 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)

za enkrat . . . po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45
pri večjih naročilih primerom
popust po dogovoru
Ob sobotah dvojni tarifi

Poslano.

Enostopna petstvarica 1
Izjava vseh das izvezmili so-
delje in praznike, ob 2. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red

Obrtne zadeve.

Pred nekaj dnevi so imeli obrtniki sestanek v »Unionsu«. Tega zelo važnega sestanka se je udeležil tudi poverjenik za javna dela in obrt g. ing. V. Remec.

Na sestanku se je razpravljalo o tem, kako občutno je bil v tej vojni prizadet ravno obrtni stan. Večina obrtnikov je bilo mobiliziranih, dočim je obrt sama propadala, ker ni bilo dobiti ne pomočnikov, ne surovin. V več slučajih je vojaštvo okupiralo obrtne delavnice, orodje je izginilo ali se pokvarilo, večkrat brez vse odškodnine, ali pa za bagatelne zneske. Vojaške oblasti ne le, da niso upoštevale naših slovenskih obrtnikov, da bi naročale pri njih svoje potrebe, v kolikor niso te same izvrševale. Narobe, večino naših ljudi so vojaške oblasti pošiljale v strelne jarko ali drugam, dočim so se obrtniki nemške in mažarske narodnosti uporabljali v varnem zaledju v vojaških delavnicah, ali pa so jih kar oproščali ter jim preskrbeli vojaške dobave. Marsikak naš mož nam je za vedno izginil.

Sedaj je vojna končana, obrtniki se vračajo; a strah jih obdaja, ko nimajo ne orodja, ne surovin, ne strojev, ne pomočnikov, ne učencev, ne denarja. Pričela se je demobilizacija. V prejšnjem vojnem zaledju se nahajajo velika skladišča surovin, nahajajo se vojaške delavnice z raznimi stroji, orodjem in surovinami. Kam je namenjeno vse to? Gotovo obrtniki vseh vrst opravičeno zase reklamirajo vse to. Pri splošni zmešnjavi prvih dni je sicer marsikaj izginilo ali pa so neupravičeni ljudje prodajali gotovim elementom, da si zopet polnijo neupravičeno svoje žepce. Stara birokratska Avstrija je izginila s površja za vedno, za njo gotovo ne žalujejo slovenski obrtniki, napram kojim se je nemška persekucija uveljavljala v polni meri. Odprta nam je pot v lepo bodočnost. Četudi nas je ta preobrat našel popolnoma neopripravljeni in desorganizirane, še ne smemo obupati. Treba nam je intenzivnega, neumornega dela. Potrebna nam je edinstvo, izobrazba itd. Naša bodoča vlada pa se mora zavedati, da nas mora v vsem podpirati.

Gre se za industrializacijo cele Jugoslavije. Vlada se mora zavedati, da v tem tiči gospodarsko blagostanje nove države. Iz malih obrti naj zrastejo veleobrtni in industrija, in ako ta uspeva, uspeva gotovo tudi trgovina. Le vlada nam zamore pomagati, da se uveljavijo vse naše težnje.

Treba nam je izpopolnitve obrtnega šolstva, napraviti je treba nov modern obrtni red. Delavsko vprašanje se mora rešiti na način, da bodo leži zadovoljni ter da se ne bodo trumoma izseljevali v tujino. Treba je reformacije trgovske in obrtne zbornice, obrtnega pospeševalnega urada.

Najvažnejše pa je, da se trgovske in carinske pogodbe napram drugim državam uveljavijo na način, da dobimo potrebnih surovin. Naše vodne sile se morajo čim preje izkoristiti ter zaječkati, da ne pridejo tujcem v roke. Premogokopi se morajo poddržati. Ogromno je torej delo, ki nas še čaka. Ne smejo pa obrtniki pozabiti, da je pridnost, varčnost in izobrazba prvi pogoj vsakega napredka. To pa zavisi od obrtnikov samih.

Kar se tiče demobilizacijskega materiala, se je dosedaj sledeče storilo:

Pri Narodni vladi SHS se je osnovala posebna demobilizacijska komisija. Na čelu te komisije je g. poverjenik za javna dela in obrt g. ing. V. Remec. Njemu so pritegnjeni razni tehnični uradniki ter obrtniki kot strokovnjaki in cenilci.

Blago v skladiščih je raznovrstno. Posebno poglavje tvori les. Zato obstoja poveljništvo za razprodaje lesa pod vodstvom g. viš. svet. Puteka, pisarna pri g. Töniesu na Dunajski cesti. Les se oddaja iz raznih skladišč na Brezovici, v Kranju, na Lescach itd., največ v celih vagonih; plačati je treba takoj. Merodajne so vodilne cene, ki so obstojale letos v mesecu avgustu.

Drugo blago, ki po kakovosti ni ravno prvovrstno in deloma tudi ne izbrano, kar je obsebi umevno v teh razmerah, in v dolgi vojni nemogoče — se oddaja po nakazilu g. poverjenika samega ali pa potom raznih referentov. Blago, ki pride po železnici v Ljubljano, se iz celih vagonov na dražbi prodaja na licu mesta. Čas prodaje se v časopisu sporoči. Blago, ki ga rabijo manjši obrtniki, je prijaviti obrtno-pospeševalnemu uradu v Ljubljani, od koder se bo po možnosti nakazalo. Nekaj blaga se je prodalo večjim trgovcem v Ljubljani s pristavkom, da imajo primeren zaslužek in morajo prodajne cene imeti označene. Nekaj blaga dobijo železnice in druge vojaške in javne korporacije.

Vozila, prodaja posebna za to poverjena komisiji. Tudi se že prične s prodajo raznih barak potom javne dražbe. Lokalni faktorji po deželi pa razprodajajo v krajih se nahajajoče stvari, v kolikor so od centrale pooblašteni. Blaga je sicer bilo precej, a obžalovanja vredno je, da so si ga gotovi ljudje nekaj prilastili na nepošten način, kar pa ne bode ostalo skrito. Važno je omeniti tudi to, da je vse to blago namenjeno za celokupno državo. Vseled tega na posameznika ne more odpasti bogšigavdi koliko. Omeniti je tudi, da se stroji vseh vrst načelno za enkrat ne oddajajo, ker jih je treba obrniti in pregledati. Da bi se z vsem tem blagom zadostilo splošnim potrebam, da se obratovanje postavi v pravi tir, o tem sploh ni govora in bode potreba čim preje si zagotoviti gotove vire za nakup vsaj najpotrebnej-

Jugoslavija.

Pašić pride v nedeljo v Belgrad.

Belgrad, 6. decembra. V Belgradu so sedaj sledeči srbski ministri: Stojan Protić, finančni minister in namestnik ministra zunanjih zadev; Ljuba Jovanović, notranji minister; dr. Momčilo Ninčić, minister javnih del; general Rašić, vojni minister; Marko Juričić, justični minister. Ministrski predsednik Pašić pride v soboto v Sarajevo, poputranjem v nedeljo pa v Belgrad. S Pašićem potujejo načelniki strank in večina poslancev skupščine.

Dr. Trumbić v Ženevi.

Ženeva, 4. decembra. Jugoslovanska agencija javlja: Včeraj je došel sem dr. Trumbić s člani jugoslovanskega odbora. Konferirali so s Pašićem in poslanci srbskih strank. (Medtem je Pašić že odšel v Dubrovnik. Op. por.)

Ženeva, 6. decembra. Dr. Trumbić s člani Jugoslovanskega odbora je prišel včeraj semkaj. Delegati Jugoslovanskega odbora so se pričeli pogajati s poslanci srbskih strank.

ših snovij. Če se je pa komu zgodila krivica, naj pa malo potrpi, kajti sprčo tolikih zmed, vsaj prvih dni, ni bil mogoče popoln red.

Na sestanku se je izvolilo nekaj zaupnikov-obrtnikov, ki se pritegnejo demobilizacijskemu delovanju.

Staroslovenski obredni jezik.

Kakor blisk se je raznesla zanimiva vest med svet, da so naši zbrani škofje sklenili, naprositi apostolsko stolico v Rimu, da dovoli staroslovenski bogoslužni jezik naši novi jugoslovanski državi.

Morebiti bo naši javnosti všeč, če kaj zve, kako je bilo dozaj s slovenskim liturgičnim jezikom.

V okviru rimsko-katoliške Cerkve so bile do zdaj nastopne liturgije:

1. Rimsko-latinski obred in obenem latinski jezik pri sv. maši; to je v vsej zahodni Evropi, in je bilo do zdaj pri vseh Slovenih izključno v rabi.

2. Latinski obred, toda deloma slovanski jezik poleg latinskega pri sv. maši; to je: maša je popolnoma latinska po obredu in jeziku, le oni deli, ki se pri peti slovesni maši poje, se takrat, kadar se maša poje, po tistem latinskem recitiranju poje na glas v hrvaškem (sedanjem) jeziku: n. pr. gloria, evangelij, Credo, in ljudstvo poje odgovorja kakor strežnik v hrvaškem jeziku. To je takozvani ščavet, kakor nekako porogljivo nazivajo Italijani v Istri ta obred. V rabi je v nekaterih krajih v Istri.

V Bosni je star privilegij, da se le berilo (lekcijska) in evangelij pojeta hrvaško, potem ko ju je mašnik najpoprej natihoma latinski bral.

3. Latinski obred in staroslovenski jezik skoz celo sveto mašo izključno. To je v navadi v nekaterih krajih škofoje Krk (dr. Mahnič) in drugih po Dalmaciji. Obred je popolnoma naš latinski tako da okrog stojči ne opazijo nobene razlike od naše latinske maše; če pa poslušajo jezik, v katerem se ta maša bere, opazijo, da je vse staroslovensčina. Duhovniki, ki tako mašujejo, se imenujejo »glagoljasi«, ker je staroslovensčina pisana v glagolici. Ta glagolica se pa zelo, zelo težko čita, in to je največja težava pri tem obredu. Dr. Mahnič sam je izjavil, da se je prvi dve leti, odkar se je jel učiti glagolice, komaj naučil počasi po črkah sv. mašo brati in da je njegova maša tako trajala do dve uri. Glagolica je namreč stara od cirilice in ima zelo komplicirane oblike, in sicer dve različni obliki črk: ena je okroglasta, druga voglasta.

Za nas pride po sklepu naših kofov ta obred v poštev. A mi bi potemtakem postali »glagoljasi«. Kakor smo navdušeni vsi brez dvoma za to, vendar bi bilo dobro, obenem zaprositi sveto stolico, da dovoli mesto glagolice — cirilico ali celo latinico, drugače se starejši gospodje nikdar ne bodo mogli naučiti sv. maše brati, ako bi ostala glagolica, ki je gotovo za naš čas zastarela.

4. Ne latinski, temveč vzhodni obred in slovanski jezik: ta obred imajo vsi unijati, to je oni katoličani vzhodnega obreda, ki so se združili s katoliško Cerkvijo. To so n. pr. unijati na Hrvaškem, ki imajo svojo škofa v Križevcih; nadalje pripadajo sem Rusini (z nadškofom Šteptickim), kar jih je združenih z Rimom. Vzhodni obred sv. maše je pa dokaj različen in daljši od našega obreda, tako n. pr. pri povzdigovanju duhovnik ne povzdigne sv. hostije, temveč se z njo obrne proti ljudstvu; tudi mašnik ne poklekne, temveč se pripogne z zgornjim životom in z glavo ter dotakne pri tem z roko prstov na nogi.

5. Razkolniki rabijo različne obrede in različne vzhodne jezike: armenski, grški, ruski, srbski, sirski, koptski itd.

Pomniti je, da je papež Leon XIII. opetovano izjavil, da ako se povrnejo razkolniki v naročje katoliške Cerkve in priznajo prvenstvo papežev, jim ostane njih obred in jezik popolnoma nedotaknjen.

E. Rakovec, župnik.

Iz Češke.

Dunaj, 6. decembra. (Lj. k. u., KB.) Večerni listi poročajo: Opoldne se je raznesla govorica, da so češoslavoški zasedli mesto Liberec. Nekateri privatni zavodi so baje o tem prešli brzojavke. Uradna mesta, drž. urad za zunanje stvari ter vojni državni urad niso dobili o tem nobenih uradnih poročil.

Linc, 6. decembra. (Lj. k. u., KB.) Davi je pršla deputacija iz Kaplice k provizorični deželni vladi Gornje Avstrijske v Lincu in je poročala, da se je pogajala s poveljnikom ondotnih češoslavoških čet o sklepu premirja. Poveljnik češoslavoških čet je izjavil, da hoče ustaviti sovražnosti, ako se s tem strinja provizorična deželna vlada Gornje Avstrijske in ako se hočejo pogajati nadalje udeležene vlade. Samo s tem pogojem je češoslavoški poveljnik voljan, umakniti svoje čete iz južne Češke. Provizorična vlada Gornje Avstrijske je sprejela te pogoje za premirje.

Češoslavoški zasedli Liberec.

Praga, 5. decembra. (Lj. k. u.) »Narodni Listy« poročajo: Ob dveh popoldne smo prejeli vest, da so češko-slovaške čete včeraj zasedle Liberec. Uradno potrdilo te vesti doslej še ni dospelo.

Češoslavoški v Trenčínu.

Praga, 6. decembra. (Lj. k. u.) »Narodnim Listem« poročajo iz Trenčína od 5. t. m.: Med navdušenjem slovaškega prebivalstva je dospelo danes semkaj 600 čeških vojakov. Prevzeli so takoj upravo komiteta in raznih uradov.

Ameriški transporti živeža za češoslavoško državo.

Praga, 6. dec. iz Francije poročajo, da so prispeli v Bordeaux veliki ameriški transporti živeža in tkanin za češoslavoško republiko. V kratkem pride v Prago odposlanstvo ameriških čet, ki bo določilo nadaljnje modalitete o gospodarskih odnošajih med Ameriko in češoslavoško republiko.

Ententa.

Diplomatje entente.

Paris, 5. dec. (Lj. k. u., KB.) »Agence Havas« poroča: Clemenceau, Orlando, Sonnino in lord Derby so sredič dospel iz Londona. Orlando in Sonnino sta nadaljevala svojo pot v Italijo.

Ameriški senat.

Washington, 5. decembra. (Lj. k. u., KB.) Senat je pričel splošno debato o 14 točkah Wilsonovih. Republikanski senator je zahteval, naj predsednik javno razpravlja o svojih načelih, ki dopuščajo različno razlago. Rekel je, naj predsednik nikakor ne stavi radikalnih predlogov, dokler nima zagotovila, da jih bo narod tudi sprejel. Drug republikanec je izjavil, da zveza narodov nikakor ne sme biti nadrejena vladi, ki bi se vmešavala v notranje razmere narodov; pač pa naj bi bila svetovno razsodišče za rešitev mednarodnih spornih vprašanj.

Wilson na potu v Evropo.

Amsterdam, 4. decembra. (Lj. k. u., KB.) Kakor poroča nizozemski tiskovni urad »Radio« iz Amerike, je bilo odpotovanje Wilsona iz New Yorka jako slovesno. V njegovem spremstvu so francoski in italijanski poslanec ter belgijski poslanik z rodbinami. Brodovje Zedinjenih držav bo spremljalo parnik »Georg Washington« proti Franciji.

Wilson in Viljem.

Amsterdam, 6. dec. iz Londona poročajo, da nasprotuje Wilson zahtevi, naj se izroči cesar Viljem. Wilson zastopa mišljenje, da se mora tudi Nemčija sprejeti v zvezo narodov.

Vojni stroški Amerike.

New York, 5. decembra. (Lj. k. u. Reuterjev urad.) Letno poročilo tajnika državnega zakladnega urada ceni ameriške vojne stroške v 15. mesecih, odkar je Amerika stopila v vojsko do 30. jun. 1918, na 13.222.000 dolarjev.

Belgijski kralj in kraljica v Parizu.

Pariz, 5. dec. (Lj. k. u. Agence Havas.) Belgijski kralj in kraljica sta dospela danes popoldne semkaj. Na kolodvoru sta ju pozdravila predsednik Poincaré in ministrski predsednik Clemenceau z ostalimi člani ministrstva. Na potu proti ministrstvu za zunanje stvari, kjer bodo gostje stanovali, so tvorile čete posadke spalir. Nepregledna množica je prirejala kraljevski dvojici živahne ovacije. Mesto je v zastavah.

Anglija.

London, 5. dec. (Lj. k. u.) K. u.) Bivši liberalni minister Runciman je v nekem volilnem govoru dejal, da se mu ne zdi izključeno, da se po popolni demobilizaciji armade še enkrat vrše volitve, in sicer na podstavi popolnega volilnega imenika. Izjavil je: Ne verjamem, da bo parlament posloval daljšo dobo.

Ameriške izgube vsled nemških podmornikov. Washington, 4. decembra. (Lj. k. u., KB. — Reuter.) Državni tajnik Lansing pozivlja ameriške državljane, naj tekmo 30 dni prijavijo izgube, ki so jih utrpeli po nemških podmornikih pred vojno napovedjo. Po izbruhu vojne je Amerika po uradnih podatkih izgubila vsled napadov nemških podmornikov 145 osebnih in 175 drugih trgovskih ladij.

Živila za Evropo iz Amerike.

Washington, 4. dec. (Lj. k. u., KB.) Kakor poroča Reuterjev urad, se tukaj naznaja, da je ponudi po podpisu pogodbe za premirje odplulo v Evropo nekaj ladij z 20.000 tonami živil za severno Francijo, Belgijo in Avstrijo.

Nemška Avstrija.

Dunaj, 6. decembra. (Lj. k. u., KB.) Državni tajnik za zunanje stvari je dne 3. t. m. vladama češoslavoške in jugoslovanske države predlagal s posredovanjem njunih diplomatskih zastopnikov, naj se ustanovi razsodišče. Utemeljujejo ta svoj predlog, je v obeh enakih notah navedel konflikte, ki so se v zadnji dobi pripetili na jezikovnih mejah; v več prizoričju je prišlo že do krvavih spopadov. Tudi gospodarska vprašanja so privedla resne konflikte; je velika nevarnost, da gospodarski boji med narodi povzročijo največjo bedo v velikih mestih in industrijskih krajih. Dosedaj so odpovedale vse metode, kako bi se rešila sporna vprašanja. Radi tega predlaga Nemška Avstrija obmejnimi vladam, naj sklenejo začasno pogodbo, v kateri bi se narodom zajamčilo mirno življenje, dokler se ne uveljavi svetovni mir. Notama je priložen načrt take pogodbe. Nemško-avstrijska republika je pripravljena, pričeti pogajanja že prihodnji teden, morda 9. t. m. Naposled proti državni tajnik, naj vladi premotira ta njegov načrt in naj ga obvestita brzojavno.

Skupščina Nemške Avstrije.

Dunaj, 5. decembra. (Lj. kor. ur. — Narodna skupščina.) Ko so prešli na dnevni red, je obrazložil državni tajnik za promet Jukel sedanje stanje glede preskrbovanja nemško-avstrijskih državnih železnic s premožem in konstatiral, da manjka ob vsakdanji potrebi 4000 ton približno 3000 ton, ki jih bo treba pripeljati iz inozemstva. Poslanec Teufel očita velikim strankam, da so opravila nove države prevzeli prekasno; na ta način so izvozili velike vrednote in veliko množino živil v druge narodne države. Govornik se pritožuje, da je še danes v državnih uradih mnogo vodilnih uradnikov, ki ne razumejo novega časa, in zahteva, naj se v vpokojitvah teh birokratov napravi prostor mladim zmornim uradnikom. Poslanec Schürff priznava delovanje državnega sveta, kateremu se je treba zahvaliti za redno upravo. Poslanec Hock nasprotuje avtonomističnemu stremljenju posameznih kronovin, ki jih mora obžalovati ne samo kot Dunajčan, temveč tudi kot nemški Avstrijec. Poslanec Seitz se obrača proti poslancu Teufelu, ki mu očita, da pripada onim strankam stare državne zbornice, ki so suflirali Stürgkhu in Seidlerju. Glede vojaškega razsula izjavlja govornik, da obstoji sum, da se ni izvršil na fronti, marveč da je bil diplomatsko pripravljeno v zaledju. Češka politika zaprta je naperjena v prvi vrsti proti nemškemu proletarijatu. Glede državnega posojila izjava govornik: Mirno moremo reči, da je v splošnem in zlasti v interesu imovitih slojev, da dovoli državi potrebna sredstva, ki naj preprečijo lakoto in uboštvo med delavci. Vojni državni tajnik Maier odvrta očitane, da ni razumel, o pravem času prevesti uporabne ostanke stare armade v novo dobo. Trudil da se je zadosti. Uspeh je bil jalov. V obče smo dosegli potrebno varnost. Sedaj se prizadevamo, da bo v prihodnosti še bolje. Z narodno obrambo ne bomo mogli ničesar osvojiti. Preverjen sem, da nimamo za to danes niti časa niti moči. Poslanec Schöpfer izjavlja v imenu krščansko-socialne zveze, da bodo podpirali ogrožena ozemlja na svojo moč. Državni kancler dr. Renner naglašja, da nekatera današnja izvajanja niso bila primerna naši resni dobi. Po govoru državnega kanc-

lerja se je sprejela resolucija, kjer se zahvaljujejo Nemcem, borečim se za narodno eksistenco. Prosjio se, naj vzdrže, dokler ne bo svetovni kongres tudi Nemcem zajamčil pravice narodne svobode in ujedinjenja. — Nato so sprejeli predloge dnevnega reda, med njimi tudi zakon o državljanstvu brez predloga poslanca Kemetterja, ki je zahteval za pravico nemško-avstrijskega državljanstva priznavo nemškega naroda. — Prihodnja seja se bo naznanila pismenim potom.

Nemško-štajerski deželni zastop.

Gradec, 6. decembra. (Lj. k. u.) V današnji seji so razpravljali provizorni deželni zastopniki o novem deželnem redu in ga sprejeli. Po dokončanem kratkem dnevnem redu je opozarjal poslanec Wastian na dejstvo, da je generalno ravnanje južne železnice na zahtevo jugoslovanske vlade odstranilo iz jezikovno mešanih delov Štajerske vodilne nemške uradnike in jih nadomestilo z jugoslovanskimi zaupniki. Generalno ravnanje je razen tega razširilo območje južnega inspektorata iz Ljubljane čez Maribor do Radgone. To ravnanje nikakor ne more ostati brez ugovora, ker v bistvenih točkah krši med južno železnico in jugoslovansko vlado sklenjene dogovore, ki so bili pozneje sprejeti tudi v pogodbo, sklenjeno med nemško-avstrijsko in jugoslovansko vlado. Ravnanje južne železnice bi se bilo pred odločitvijo moralo sporazumeti ali z nemško-avstrijsko ali pa s štajersko deželno vlado. Govornik je deželnega glavarja vprašal, kaj namerava storiti, da se enostransko ravnanje južnoželezniške družbe zavrne, kakor zasluži. — Deželni glavar dr. pl. Kaan je odgovoril, da se je deželna vlada s to stvarjo že bavila in da pošlje vlada že danes noto, ki jo je sestavljajo, državnemu uradu za promet. V tej noti vlada nujno prosi, naj se proti generalnemu ravnanju južnoželezniške družbe nemudoma store primerni koraki, da se uveljavijo določila pogodbe z dne 6. novembra t. l., na katere se nanaša pritožba. Koncem seje je deželni glavar začasni deželni zbor odgodil in poslance naprosil, naj v dobi pblega prehranjevanja prebivalstvu pomagajo z nasvetom, dejanjem in store vse, da ostane njegovo zaupanje v deželno upravo trdno. Deželna vlada in poverjeniki, katerim je izročena pažnja na vse, kar se tiče gospodarstva in prehrane, bodo storili vse, da odpravijo težkoče v nadaljnjem preskrbovanju z živili in zlasti kuriva ter da se zagotovi zadostna preskrba. Nato je deželni glavar proglasil, da je začasni deželni zbor odgoden.

Francozi na Tirolskem.

Inomost, 6. dec. (Lj. k. u.) Snoči je semkaj prispelo več francoskih častnikov, da, kakor se govori, pripravljajo stanoviščat. Proti večeru so se v avtomobilih odpeljali v Schwaz, kjer se nahaja nekaj francoskih čet.

Mažari.

Mažari se hočejo rešiti.

Reka, 6. decembra. »Secolo« poroča iz Curliha, da bodo Mažari vse storili, samo da ohranijo celokupnost svoje države. V tem smislu so brzojavili angleškemu kralju in nizozemski kraljici, O Rumunih so razširili vest, da želijo ostati z Mažari. Resnica pa je, da so Rumuni že zasedli del Ogrske.

Mažari in Slovaki.

Budimpešta, 5. decembra. (Lj. k. u., KB.) Ogrski kor. urad poroča: Narodnostni minister Jaszi je danes sprejel odposlanstvo sveta vzhodnih Poljakov na Ogrskem, ki je ministru izjavilo, da svet želi imeti samostojno republiko Gorenjo Ogrsko. Odposlanstvo je poudarjalo, da slovaški narod kot tak nikakor ne bo prišel pod češko gospodstvo.

Nova nemška republika na Ogrskem.

Dunaj, 6. decembra. »Videna« poroča: 309 občin županij Vosony, Sopronj, Vas in Požun je ustanovilo samostojno republiko, ki se ne bo pridružila Nemški Avstriji in ostane nevtalna, dokler se definitivno ne reši vprašanje eksistence. O tem so obvestili ministra za narodnosti Oskarja Jaszyja.

Nemčija.

Vojaški in delavski sveti se morajo razpustiti.

Dunaj, 6. decembra. »Abend« poroča iz Berlina: Ententa je naslovila na Nemško vlado noto, ki nosi znake ultimata. V tej noti zahteva, da se odstranijo vsi delavski in vojaški sveti. Ako odbije to zahtevo, bo ententa ne samo preprečila dovoz živeža, ampak grozi tudi z okupacijo Berlina.

Nemška mornarica bo internirana več let.

Berlin, 6. decembra. (Lj. k. u.) Glasom vesti z Nizozemskega namestava angleška vlada pri mirovnih pogajanjih zahtevati, da ostani nemško brodovje več let internirano v zveznih deželah. Anglija hoče s tem preprečiti, da bi Nemčija mogla še kdaj doseči veljavo kot vojaška sila.

Ententa bo zahtevala, da se izroče voditelji nemških boljševikov.

Berlin, 6. dec. Nemški posl. Lendert je izjavil, da je zvedel od zanesljive strani, da bo zahtevala ententa izročitev nemških boljševikov Liebknechta, Roze Luxemburg, Kautskyja in Eisnerja. Ako bo državni zbor protipostavno razpuščen, potem se more z vso gotovostjo računati, da bodo entente čete še bolj globoko prodrle v Nemčijo.

Viljem.

Amsterdam, 5. dec. (Lj. k. u. K. u.) Kakor poroča Reuterjev urad, javlja »Daily Mirror« iz Amerongen, da se je bivši nemški cesar izjavil, da ne more podati nikakšne izjave, ker mu groze z obtožbami zaradi zločinov in ker mora zaradi tega počakati, da se mu te obtožbe naznanijo. Razen tega da mora kot zasebnik in kot državljan napram sedanji Nemški republiki biti lojalen in da že zaradi tega ne more podati nikakšnih izjav, ki bi nemara kompromitirale koga drugega.

Odpoved nemškega prestolonaslednika.

Berlin, 5. dec. (Lj. k. u.) Wolffov urad poroča: Listina, v kateri se bivši nemški prestolonaslednik odpoveduje pravilam do pruske kraljeve in do nemške cesarske krone, je dospela v Berlin. Glasi se tako-le: »S tem se izrečno in končno veljavno odpovedujem vsem pravicam do pruske kraljeve in do cesarske krone, ki bi mi šle bodisi na podstavi odpovedi prestolu, podani od Njegovega Veličanstva cesarja in kralja, bodisi iz kateregakoli drugega pravnega razloga. Kot listino z najvišelastnim podpisom izdal v Wieringenu dne 1. decembra 1918. Viljem.

Nedolžni nemški cesarjevič.

Amsterdam, 5. dec. (Lj. k. u., KB.) Po Reuterjevi brzojavki iz New Yorka se je tukajšnji poročevalec brzojavne agenture Associated Press v ponedeljek razgovarjal z bivšim nemškim prestolonaslednikom, in ta je rekel med drugim, da se ni odrekal ničemu in da ni podpisal nobenega dokumenta. Toda, ako bi nemški narod sklenil po ameriškem ali francoskem zgledu, bi bil popolnoma zadovoljen s stanom preproste nemškega državljanja. Rad bi storil vse, kar je v interesu njegove domovine. — Na vprašanje, kaj smatra za odločilni preobrat te vojne, je rekel prestolonaslednik, da je po njegovem uverjenju Nemčija izgubila vojno začetkom oktobra 1914. Po njegovem mnenju položaj Nemčije ne bi bil brezupen po bitki pri Marni, ki je Nemčija ne bi bila izgubila, ako ne bi postali načelniki generalnih štabov nervozni. Skušal je takrat pregovoriti generalni štab, da poda mirovno ponudbo, ako tudi za velike žrtve. Pripravljen je bil celo, odstopiti Alzacijo-Loreno. Odgovorili so mu, naj se bavi s svojimi stvarmi in naj se omeji na poveljevanje svoje armade. Nasproti vsem v inozemstvu razširjenim vestem izjavlja, da nikdar ni želel vojne in da je smatral trenutek za zelo neugoden. Od vsega začetka je bil uverjen, da se bo Anglija udeležila vojne. Toda princ Heinrich in drugi člani družine Hohenzollerncev so mislili drugače. Prestolonaslednik je ozvolovljeno govoril o delovanju generalnega štaba, ki je po njegovi sodbi odgovoren za več pomot. Izjavil je nadalje, da je bil Ludendorff glavni hujšač nemške vojne politike in da je bil Hindenburg le po imenu vrhovni načelnik. Ludendorff in njegov štab sta neprestano podcenjevala sovražnika in nisti nikoli verjela, da Amerika v resnici pošlje toliko moštva. Naposled je rekel prestolonaslednik, da obdružuje Wilsona, ki bo po njegovem uverjenju nemškemu narodu pripomogel do pravičnega mira.

Mackensenovih čet ne bodo internirali.

Berlin, 5. dec. (Lj. k. u., KB.) Nemška komisija za premirje je izposlovala, da se Mackensenova armadna skupina ne bo internirala. Čete se povrnejo v domovino deloma po železnici, deloma peš. Več oddelkov je že prestopilo nemško mejo.

Razna poročila.

Sv. Oče pozdravlja konec vojske.

Rim, 5. dec. (Lj. k. u., KB. — Agenzia Stefani.) »Osservatore Romano« priobčuje papežovo okrožnico, v kateri izraža svoje veselje, da je premirje končalo krvoprelitje in uničevanje na morju, na kopnem in v zraku. Papež je uverjen o skorajšnjem miru.

Likvidacija avstrijskih uradov.

Dunaj, 6. decembra. (Lj. k. u., KB.) Včeraj je bilo na češoslavoškem poslanstvu posvetovanje, ki so mu prisostvovali češoslavoški, poljski, ukrajinski in jugoslovanski pooblaščenici. Konferenca je razpravljala o skupnem postopanju po pooblaščenih zastopanih držav v vprašanih likvidacijah.

Avstrijski vojni ujetniki v Rusiji.

Dunaj, 6. decembra. (Lj. k. u., KB.) Glede vojnih ujetnikov v Sibiriji in v Turkestanu se opozarja na neskončne težkoče, ki ovirajo vsako pomoč, ker je izključen vsak promet z ujetniki. Ker more pomagati samo inozemstvo, se je nemško-avstrijska vlada obrnila radi povratka ujetnikov do Amerike in do Japonske.

Nova španska vlada.

Madrid, 5. dec. (Lj. k. u. Agence Havas.) Grof Romanones, ki se je okrog polnoči povrnil iz kraljevske palače, je izjavil, da bo novo ministrstvo jutri priseglo. Ministrstvo bo sestavljeno le iz pristašev Romanones.

Madrid, 6. dec. (Lj. k. u., KB.) »Agence Havas« poroča: Novo ministrstvo je sestavljeno. Romanones je ministrski predsednik in minister za zunanje stvari.

Španska bolezen v južni Afriki.

Bern, 5. decembra. (Lj. k. u. K. u.) Generalni guverner Buxton poroča, da je med belim in črnim prebivalstvom v južni Afriki umrlo doslej čez 50.000 ljudi na španski boleznini.

Potres v Chileju.

St. Jago de Chile, 5. dec. (Lj. k. u. Agence Havas.) V severnem Chileju je napravil potres v mestih Copiapo in Vallenar veliko škodo. Tudi v drugih krajih je potres povzročil opustošenje.

Turška mornarica.

London, 5. dec. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: Admiraliteta naznaja, da je Turčija zaveznicam izročila vse svoje vojne ladje. Zda leže zavarovane v Zlatem rogu.

Razno.

London, 6. decembra. (Lj. k. u., KB.) Kakor poroča Reuterjev urad, je odposlala kitajska vlada nizozemski vladi noto, kjer zahteva odstop nizozemskega poslanika v Peking. Med kitajsko vlado in nizozemskim zastopnikom v Bangkoku so razmere jako na pete.

(Lj. k. u.) Po Reuterjevem uradu doznava »Times«, da je kitajska vlada jela po pritisku zaveznikov zapirati Nemce.

Berlin, 6. dec. (Lj. k. u., KB.) Z ozirom na vest o plenitvah v Kölnu je izvedel Wolffov urad iz Kölna, da se v Kölnu in v drugih sosednjih mestih dan na dan dogajajo napadi na skladišča živil in oblek. Ti izgredi pa nikakor nimajo onega obsega, kakor trdi omejena vest.

Politične novice.

+ 13 shodov priredi prihodnjo nedeljo JDS (bivša liberalna stranka) po Slovenskem. Socijalisti prireajo vsako nedeljo po 10 shodov. Na teh shodih govorijo tudi poverjeniki, ki pripadajo tema strankama. Blizajo se volitve in konstituantno. Stranke se pripravljajo in organizirajo za volilni boj, ki bo hud, kakor kažejo vsa znamenja.

+ Zastopnik češoslavoške republike pri Narodni vladi SHS v Ljubljani. Pri predsedstvu Narodne vlade SHS v Ljubljani se je zglasil kot zastopnik Češoslavoške republike stotnik Julij Husa.

Izgubila se je včeraj zvečer na Dunajski cesti od Mühleisna do Medjatove hiše rjava listnica z večjo vsoto denarja.

Pošten najditelj je naprošen, naj jo odda proti dobri nagradi našemu upravništvu.

Vzgojiteljica se sprejme takoj. Ponudbe pod naslovom: **Kari Seunig-Vidali, Ljubljana, Erjavčeva c. 26.**

Prada se: biljard, deska za likanje, pralni stroj, Polize se: **Cesarja Jožefa trg 10, Ljubljana.**

Valični mlin, modernno urejen, kateri izdelava 4 vagone tedensko, z velikim prostornim in lepim posostvom se takoj proda. Ponudbe sprejema upravnštvo „Slovenca“ pod številko 4879.

XI. razredna loterija se je priznala kot narodnih držav. Vlade tedaj so o tem obveščene in bodo gotovo zastavile ves svoj vpliv pri prodaji teh srečk. Zrebanje I. razreda te loterije se vrši 11. in 12. decembra. Cene srečk so: cela 40 K, polovica 20 K, četrtina 10 K, osmina 5 K. — Srečke prodaja ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu in Sarajevu.

Jos. Petelinc, Ljubljana Sv. Petra nasip št. 7. Zaloga silvalnih strojev in njih posameznih delov, igel in oja, ter drugega galanterijskega in modnega blaga, se priporoča slavn. občinstvu. Istotam se prodaja: steklo za izložbene omare (belgijsko steklo), kompletno z valjčnimi zastori, mere: 135x184, 63x184, 59x184, in ena rabljena 90x182. Kupi se: **nationalna registrirana blagajna, novejši model.** 4713

Razglednice v veliki izbiri na debelo: božične, noveletne in druge priporoča **tvrdka Lovro Demšar, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35.** 4725

Garnitve čope kupi po najvišji ceni **tvrdka Benedikt & Co., Ljubljana.**

Smrečice, večja množina, zelo primerne za božična drevesca, se oddajo po primerni ceni. Naslov pove upravnštvo „Slovenca“ pod številko 4800

Občinski tajnik, zaenosi sposoben tudi posojilniški poslov z večletno prakso, bojšo solako izobrazbo in inteligentno, želi prenesti službo tja, kjer je dovolj dela. Prijazne ponudbe pod „samostojen delavec 4847“ na upravo „Slovenca“.

Svinjska mast, domača se zamenja za sladkor. Več se izve v **Gradišcu št. 3, v slaščičarni zraven pekarnice Schrey.**

Farovskega blagopis iščem, ki bi bil razumen gospodar na srednje velikem posestvu, pošten in priden; najraje takega, ki bi hotel za vedno ali vsaj za del časa ostati pri hiši. Nastop službe takoj ali ob novem letu. Plača po dogovoru. Ponudbe na **A. Orehek, župnik, Struge, pošta Videm-Dobropolje, Dolenjsko.** 4809

Kupujem avstrijsko vojno posojilo. Ponudbe pod „S. K.“ na upravo „Slovenca“.

Dekla z dežela se takoj sprejme pri boljši hiši blizu Ljubljani. Plače 70 kron mesečno. Ponudbe na upravnštvo „Slovenca“ pod številko 4860.

Vino ima v zalogi in nudi **Ivan Ogrič, vinska veletrgovina, Laverca pri Ljubljani.**

Krojaški pomočnik se sprejme takoj za boljše stalno delo pri **Ivanu Stupica, krojača, P. Dob pri Domžalah.**

2 breji kozi sta naprodaj pri **Francetu Skopcu na Glincih št. 83 p. Vič pri Ljubljani.**

Opozorjava tem potom, da nisva plačnika za nikake dolgovce, ki bi jih delala **Zora Zabukovec, — Anton in Ana Zabukovec.**

Kolarski pomočnik in vajence poštenih staršev se sprejmeta takoj v službo pri **kolarskem mojstru Andreju Prešeren, Radovišca 47.**

Breja koza se proda. Naslov pri upravi „Slovenca“ pod št. 4809.

Orodje za mizarstvo obrt staro, se kupi. Ponudbe na „Slovenca“ pod številko 4809.

2 lisičji garnituri se prodajo po ugodni ceni. Šte. 35, pove uprava „Slovenca“ pod št. 4808.

Lahek kolesarji, kočijca, napravljiva ali se kupi. Ponudbe pod „Dobro obhajanje“ na upravo „Slovenca“.

V svrhu ženitve se želi seznaniti s gospodstvom ali vdovo brez otrok, ki bi imela premoženje ali posestvo, mlad, inteligentni mlarski mojster. Cenjene ponudbe se prosi na upravo „Slovenca“ pod številko 4807.

Potnik se sprejme za trgovino s vinom in hranjenjem na debelo **Andrija Golubič, Zagreb.** Pismene ponudbe na naslov: **Zagreb, Jurčičeva ulica 14.**

Veliki lokal osir, več lokalov, pripravljen za detaljno trgovino z železnino in v sredini mesta **tvrdka Breznik & Pritsch, trgovina s železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17.**

5 mladih prašičkov po 6 tednov starih, se proda. Poizve se: **Slape 8, pošta Dev. Mar. v Polju.**

Žemita ponudba. Samostojni obrtnik in vdovec s tremi otroci, v 41. letu, se želi poročiti s poštenim dekletom ali vdovo brez otrok. Želi se nekaj govoriti. Bil sem ves čas v vojni in med tem časom mi je umrla žena. Pisma naj se pošiljajo na upravo „Slovenca“ pod „Srečna bodočnost številka 4849“.

Iz Škofje Loke: Čevljarski mojstri iz Škofje Loke so soglasno sklenili na sestanku 3. dec. 1918, da ne sprejemajo v popravilo nobenih čevljev, kupljenih iz tovarne gosp. Karola Polaka v Ljubljani, — Škofja Loka, dne 3. dec. 1918. — **Blaznik M., Bernik J., Bozovičar K., Konstantin Fr., Mihelič Jan., Mavri Jan., Langerholc Jan., Primožič Fr., Štajer Ant. in Šober Jan.**

Krojaške pomočnike in šivilje sprejme trajno delo **P. Potočnik, Selenburgova ulica 6.** Plača se specialna i. tarifa in 50% draginska doklada, Delo stalno.

Lokal za trgovino na najprometnejšem prostoru v Ljubljani se odda. Cenjena vprašanja pod številko 4910 na upravo „Slovenca“.

5 kg sladkornja za pet metarskih stotov slame da **Katarina Ziberl v Vodcah;** istotam se proda večja množina steklenic različne velikosti.

Kovaški meh, usnjen, dobro ohranjen in tudi kovaška oprava se kupi. Ponudbe na: **Franc Dolenc, trgovina z lesom, Staraloka, pošta Škofjaloka, Gorenjsko.**

Kupci se vabijo! Za nakup **velike zaloge razne železnine** ki se nahaja na kolodvoru Škofja Loka, last SHS Narodne vlade, katere razprodaja se vrši vsak torek in petek. Dovolilne vstopnice v svrhu izbiranja in nakupovanja v skladiščne prostore se dolo pri **g. Anton Kašmann, trgovcu v Škofji Loki** in gosp. **Anton Kalanu, trgovcu na kolodvoru.** ODBOR.

Zahvala. 4903
Za izkazano sožalje ob britki izgubi naše nepozabne hčerke in sestre
Marije Selan
se tem potom srčno zahvaljujemo, v prvi vrsti pa sl. Marijini družbi v Fari, čast. duhovščini, sorodnikom, znanec in prijatelj, kakor tudi vsem občanom, ki so drago pokojnico spremlili k zadnjemu počitku. Prav tako prisrčna zahvala vsem darovalcem vencev.
Oskrt pri Fari, 1. dec. 1918.
Franc Selan, oče, Marija Selan, mati, Franc, Josip, Anton, bratje, Frančiška, sestra.

+ 4900
V preveliki bolesti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, zlata, dobra mama, sestra in teta, gospa
Jera Brolih
rojena **Fende**
posestnica
danes ob 11. uri dopoldan po težki mučni bolezni pripravljena za pot v večnost mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb se vrši v soboto, dne 7. decembra ob pol 11. uri dopoldan iz hiše žalosti na pokopališče k sv. Klemenju.
Prebago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.
Tupaliče, 5. decembra 1918.
Franc Brolih, soproga: Marija, Anton, Jože, Angela, Ana, Franica, Janko, Ivanka, otroci: Valentin Fende, brat; Neža Gašperlin, Helena Cuderman, Ana Stirn, Meta Sajovic, sestra.

most za pešhojo
na železni vrvi, v približni daljavi 60 m. — **Dotičnik, kateri je pripravljen prevesti to delo, naj se zglaši pod št. 4881 na upravnštvo „Slovenca“.**

Vasi Trboje, Mavčice, Prake, Jama, nameravajo sgradiť čez Savo mali

Zastoj
dobi vsak na željo moj cenik o steklenih, srebrnih in gotalnih. Vlošne po K 40, 45, 55 in višje. Dobro harmonike K 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000.

dr. Beno Saboti
v Kranju
se je vrnil iz vojaške službe in vodi zopet osebno svojo pisarno.
Krojaška tvrdka 4864

K. Pučnik v Kranju
otvarja zopet svojo filijalko v Ljubljani, Sodna ulica številka 2, kjer se priporoča blagohotnim naročnikom za dame in za gospode.

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flešch-a izvirno zakonito razpisano „Skaboderm“ maslo. Popolnoma brez doha, ne maša. Popolnoma brez 4 K. veliki lonček 6 K. porcija za ročnice 15 K. Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarstvo pri zlatem jeleni, Ljubljana, Maršni trg.** Piste na varstveno znamko „Skaboderm“.

Meile
izraditje za velike i male
„Pučka radiona“
ZAGREB, GOLJAK broj 2.
Telefon 15-25.

Advokat 4832
dr. Beno Saboti
v Kranju
se je vrnil iz vojaške službe in vodi zopet osebno svojo pisarno.
Krojaška tvrdka 4864

K. Pučnik v Kranju
otvarja zopet svojo filijalko v Ljubljani, Sodna ulica številka 2, kjer se priporoča blagohotnim naročnikom za dame in za gospode.

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flešch-a izvirno zakonito razpisano „Skaboderm“ maslo. Popolnoma brez doha, ne maša. Popolnoma brez 4 K. veliki lonček 6 K. porcija za ročnice 15 K. Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarstvo pri zlatem jeleni, Ljubljana, Maršni trg.** Piste na varstveno znamko „Skaboderm“.

Meile
izraditje za velike i male
„Pučka radiona“
ZAGREB, GOLJAK broj 2.
Telefon 15-25.

Advokat 4832
dr. Beno Saboti
v Kranju
se je vrnil iz vojaške službe in vodi zopet osebno svojo pisarno.
Krojaška tvrdka 4864

K. Pučnik v Kranju
otvarja zopet svojo filijalko v Ljubljani, Sodna ulica številka 2, kjer se priporoča blagohotnim naročnikom za dame in za gospode.

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flešch-a izvirno zakonito razpisano „Skaboderm“ maslo. Popolnoma brez doha, ne maša. Popolnoma brez 4 K. veliki lonček 6 K. porcija za ročnice 15 K. Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarstvo pri zlatem jeleni, Ljubljana, Maršni trg.** Piste na varstveno znamko „Skaboderm“.

Meile
izraditje za velike i male
„Pučka radiona“
ZAGREB, GOLJAK broj 2.
Telefon 15-25.

Sprejme se nekaj raznašalcev
za raznašanje „SLOVENCA“. Oglasiti se je v upravnštvo.

CERAR FRANJO,
tovarna slamatih izdelkov v **STOBU PRI DOMŽALAH,**
se priporoča gd. trgovcem in slavnemu občinstvu za obila naročila različnih **SLAMNATIH SOLNOV SLAMNATIH TORBIC (cekarjev) PREDPRAZNIKOV itd.** 2690

Najstarejša slovenska tvrdka to stroko
Obstoji že nad 40 let.
ANA HOFBAUER
Imejteljica zalogo cerk. obleke in orodja **Ljubljana, Wolfova ulica 4**
se priporoča vič. duhovščini in slavn. občinstvu v obila naročila.

tambilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Cerne,
gravir in izdelovatelj kavčuk-stambiljev
Ljubljana, Duorni trg 1.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO
priporoča
fotografske umetniške slike
A. BERTHOLD,
fotografski umetni zavod
LJUBLJANA, SODNA ULICA 13.

Stare damske klobuke
sprejema v popravilo in tudi nove na nove oblike prenaredi **FRANC CERAR,** tovarna slamatih izdelkov v **STOBU,** pošta Domžale pri Ljubljani. — Cene primerno nizke, točna postrežba. 3715

Edina slovenska veletrgovina
umetnega cvetja in pogrebni potreščin
Anton Z. Finžgar
VARAŽDIN (HRVATSKO)

dobavlja samo na debelo: umetno cvetje, nagrobne vence, okraske, noge in tapete za rakve, lančice, mrtvaške čevlje i. t. t.
Svoji k svojim! :: Svoji k svojim!

500 kg žeblijev
raznih velikosti na prodaj. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Ugodna cena“.

Živilnorska zveza v Šmarci, pošta Radomlje,
proda 3 vagone tinega portland-cementa

za napravo jasil in tlaka v hlevih kakor tudi opeke. — Istotam se dobi 150.000 kosov zidne opeke za pomladansko zidanje. — Proda se večja množina dobrih cementnih vreo in vreo za žito kakor tudi drugo blago za kmetovalce.

Ženske plašče in kostume za dame, obleke, rimske sukne, povrhnjice za gospode najhitreje izdeluje po najnovejši modi in kroju

F. Potočnik
krojač za dame in gospode
Ljubljana, Selenburgova ulica 6, I. d.
Istotam se obrata vsa garderoba za dame in gospode. Samo krojaško delo. Najnovejši modeli vedno na razpolago.

Advokat 4832
dr. Beno Saboti
v Kranju
se je vrnil iz vojaške službe in vodi zopet osebno svojo pisarno.
Krojaška tvrdka 4864

K. Pučnik v Kranju
otvarja zopet svojo filijalko v Ljubljani, Sodna ulica številka 2, kjer se priporoča blagohotnim naročnikom za dame in za gospode.

Srbečico, lišaje
odstrani prav naglo dr. Flešch-a izvirno zakonito razpisano „Skaboderm“ maslo. Popolnoma brez doha, ne maša. Popolnoma brez 4 K. veliki lonček 6 K. porcija za ročnice 15 K. Zaloga za Ljubljano in okolice: **Lekarstvo pri zlatem jeleni, Ljubljana, Maršni trg.** Piste na varstveno znamko „Skaboderm“.

Meile
izraditje za velike i male
„Pučka radiona“
ZAGREB, GOLJAK broj 2.
Telefon 15-25.

Advokat 4832
dr. Beno Saboti
v Kranju
se je vrnil iz vojaške službe in vodi zopet osebno svojo pisarno.
Krojaška tvrdka 4864

Universalni mlin za dišave (Zakonito zavarov.)
Moj Universal-ročni mlin je izborni za mletje moka, dišav, sladkorja, kave, ovsn, riša, orehov i. t. d. Ta mali ročni mlin se je tekom vojske izborni obnesel in se lahko porabi za vsako vrsto mletvega izdelka. Teža okoli 1 kg.
Cena K 24.—
Universal-mlin za meso K 60.—
Mlin za drobljenje kosti K 320.—
Pošilja se s Dunaja proti predplačilu zneska po generalnem zastopstvu
Maks Böhnelt, Dunaj
IV. Margaretenstr. 27. odd. 32
Prospekt zastonj.

Čevlji „PEKO“
najboljše kakovosti se zopet dobe, po dnevnih cenah, v zalogi tovarne čevljev 4871
Peter Kozina & Co.
v Ljubljani (na Bregu).
Pisma naročila se vsled sedanjih razmer ne izvršujejo, ter se priporoča osebni nakup.

Mast, salami in suho meso
ter drugo subhomesno blago pošilja nad 5 kg **J. GIGOVIČ, Nova Gradška, Slavonija.** Denar naprej ali 50% naplačila.

Kranjska deželna podružnica
n.a. dež. življenske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarov. 'nice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.
sprejema zavarovanje na doživlje in smrt, združeno tudi z vojnim rizikom, otroških do, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.
— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —
Prospekti zastonj in poštine prosto. — Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

Čas je že sedaj, da si nabavite pravočasno kot najbolj primerno
božično darilo
še pravo izvrstno dišeče toaletno milo vseh vrst pri firmi **Milan Hočevar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.**

LIUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Vabilo na subskripcijo
12.500 novih delnic, izdaja 1918, po K 400.— nom., v skupnem znesku K 5.000.000.—.

P. N.
Občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 15. aprila t. l., je sklenil — oziraje se na hitro napredovanje vseh bančnih poslov ter imaje pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, katere čakajo banko ob koncu svetovne vojne — okrepiti lastno bančno glavnico s tem, da se jo zveža od 10 na 15 milijonov kron.
Upravni svet, ki je bil pooblaščen, da stori v tem okviru ob primernem času vse potrebno, vidi, da je tako željno pričakovani konec vojske pred duri ter da greho nasproti dogodkom, ki pomenijo tudi gospodarski preporod naših dežel, je sklenil, provesti to zvežanje delniške glavnice čim prej — in sicer ob sledečih pogojih:

1. Delniška glavnica K 10.000.000.— se zveža za sedaj z izdajo 12.500 delnic po K 400.— nom., torej za K 5.000.000 na K 15.000.000.—.
2. Posetnikom starih delnic se ponudi 10.000 novih delnic, torej v razmerju: na vsakih 5 starih delnic 2 novi, po K 550.— tel quel za komad. Zlomki delnic se ne vpoštevajo.
3. Nedelnarjem (novim subskribentom) ter starih delničarjem (ako želijo podpisati večje število delnic, nego jim pristojno v razmerju na 5 starih 2 novi) se ponudi 2500 delnic, po kursu K 550.— tel quel za komad.
4. Nove delnice imajo kupon za leto 1919.
5. Subskripcijski rok konča s 15. decembrom 1918.
6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najpozneje pa do 15. decembra 1918. — Od dneva vplačila do 15. decembra 1918 povrnemo subskribentom 8-6%, obrestni od dneva vplačila do dneva vrnitve denarja.
7. Prijave sprejemajo: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani ter njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju. — Prva hrvaška študentska in Zagreb. — Hrvatska zemaljska banka v Osijeku. — Živnostenska banka v Pragi. — Češka pramyslova banka v Pragi. — Nemška pramyslova banka v Pešti ter podružnice teh zavodov.
8. Posetniki starih delnic, ki želijo podpisati nove delnice, morajo predložiti gori navedenim subskripcijskim mestom a) podpisano in točno izpolnjeno priglasnico, b) plašče starih delnic in c) seznam števil starih delnic (na drugi strani priglasnice).
9. Redelnarjem (reparticiji) novih delnic se bo naznanila subskribentom pismeno; nove delnice se bodo razpisovale spomladi 1919 proti vrnitvi potrdil o vplačanju denarja.
10. Kurzi (alijski) dobilek, ki se bodo dosegali pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnemu zakladu banke (ob številu emisije stroške in pristojbine).

Upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Razpis.
Na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je popolniti službo strokovnega učitelja za vinarstvo in sadjarstvo s prejemki VII. plačilnega razreda, veljavnega za deželne uradnike, to je z letno plačo 2200 K, aktivitetno doklado v letnem znesku 672 K ter s pravico do napredovanja po določilih deželno-zborskega sklepa z dne 16. januarja 1909.
Prosilci za to službo morajo dokazati, da so dovršili kakšno srednjo vinarsko in sadjarsko šolo ter da se si pridobili spričevalo učne usposobljenosti za vinarsko in sadjarsko stroko. Dotične prošnje, ki jih je opremiti tudi z dokazili o starosti, o dosedanjem praktičnem delovanju, o državljanstvu SHS ter o znanju slovenskega ali arbohrvaškega jezika, naj se predložijo do 5. januarja 1919 podpisani komisiji.

Komisija za začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave.
V Ljubljani, dne 5. decembra 1918.
Načelnik:
Dr. Triller I. r.

SLATINA
v Zgornjih Jerzavcih pri Sv. Lenartu v Slov. goricah imenovana „Svetotrojska slatina“ s posestvom okoli 16 orolov nji, travnikov in gozda z novo zidano hišo, gospodarskim poslopjem in slatinsko napravo je naprodaj.
Lastnik je tudi pripravljen sprejeti dva ali tri družabnike v podjetje.
Pojasnila daje **Fran Štupica, notar pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.**

Okrajni zdravnik
za občine Laški trg, Sv. Kristof, Marijagradec, St. Lenard in St. Rupert se sprejme. Dosedanji letni dohodki: plača distriktnega zdravnika 1300 K, okrajna bolniška blagajna 1600 K. Zdravila se plačuje pri brezplačnem lečenju ubogih bolnikov. Zasebna praksa obširna. — Prošnje do 31. grudnia 1918 na Krajevni odbor Narod. Sveta v Laškem trgu.

Kranjska deželna podružnica
n.a. dež. življenske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarov. 'nice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.
sprejema zavarovanje na doživlje in smrt, združeno tudi z vojnim rizikom, otroških do, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.
— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —
Prospekti zastonj in poštine prosto. — Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

Čas je že sedaj, da si nabavite pravočasno kot najbolj primerno
božično darilo
še pravo izvrstno dišeče toaletno milo vseh vrst pri firmi **Milan Hočevar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.**

LIUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Vabilo na subskripcijo
12.500 novih delnic, izdaja 1918, po K 400.— nom., v skupnem znesku K 5.000.000.—.

P. N.
Občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 15. aprila t. l., je sklenil — oziraje se na hitro napredovanje vseh bančnih poslov ter imaje pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, katere čakajo banko ob koncu svetovne vojne — okrepiti lastno bančno glavnico s tem, da se jo zveža od 10 na 15 milijonov kron.
Upravni svet, ki je bil pooblaščen, da stori v tem okviru ob primernem času vse potrebno, vidi, da je tako željno pričakovani konec vojske pred duri ter da greho nasproti dogodkom, ki pomenijo tudi gospodarski preporod naših dežel, je sklenil, provesti to zvežanje delniške glavnice čim prej — in sicer ob sledečih pogojih:

1. Delniška glavnica K 10.000.000.— se zveža za sedaj z izdajo 12.500 delnic po K 400.— nom., torej za K 5.000.000 na K 15.000.000.—.
2. Posetnikom starih delnic se ponudi 10.000 novih delnic, torej v razmerju: na vsakih 5 starih delnic 2 novi, po K 550.— tel quel za komad. Zlomki delnic se ne vpoštevajo.
3. Nedelnarjem (novim subskribentom) ter starih delničarjem (ako želijo podpisati večje število delnic, nego jim pristojno v razmerju na 5 starih 2 novi) se ponudi 2500 delnic, po kursu K 550.— tel quel za komad.
4. Nove delnice imajo kupon za leto 1919.
5. Subskripcijski rok konča s 15. decembrom 1918.
6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najpozneje pa do 15. decembra 1918. — Od dneva vplačila do 15. decembra 1918 povrnemo subskribentom 8-6%, obrestni od dneva vplačila do dneva vrnitve denarja.
7. Prijave sprejemajo: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani ter njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju. — Prva hrvaška študentska in Zagreb.